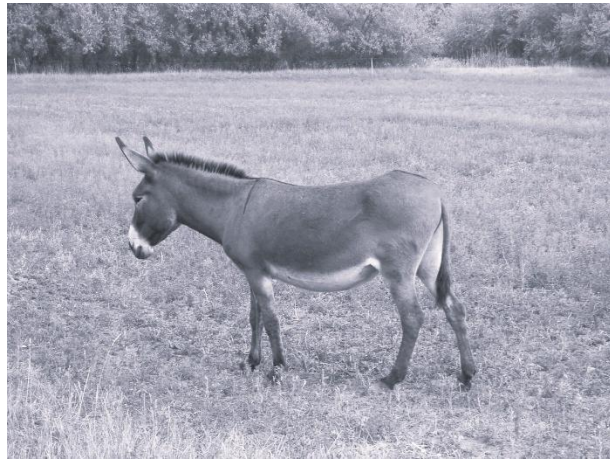

Milyen állatok voltak még a tanyán?

A magyar parlagi szamár (*Equus africanus asinus*) 2004-től lett védett fajta, de története messzire nyúlik vissza. Az első szamarak a kelták idejében kerültek a Kárpát-medencébe, majd a római időkben tartottak jelentős mennyiségű állományt. Mai szamaraink feltételezhetően ennek az állománynak kései leszármazottai. A szamarat a szegények állatának tartották. Elsősorban a juhászok segítői voltak, akik málhás- és hátasállatként hasznosították. Később, mint teherszállítók a földbirtokokon is nagyszámban dolgoztak. Gazdasági szerepük soha nem volt jelentős, azonban a tanyasi gazdaságok egy részében előfordultak. Legértékesebb tulajdonságai a betegségekkel szembeni ellenálló képesség, az igénytelenség, a szívósság, a jó munkabírási és a hosszú élettartam. Vérmérséklete nyugodt, jóindulatú és tanulékony, de idomításkor különös figyelmet érdemel, mert könnyen elrontható. A jól idomított szamár még egy gyerekeknek is engedelmeskedik.

Az alföldi tanyákon a **pulyka (Meleagris gallopavo gallopavo)** is gyakran előfordult. A pulyka, mint tudjuk, a török kortól terjedt el Európában, hiszen csak az amerikai kontinensen őshonos. Jelentősebb számban csupán a Szeged környéki homoki tanyákon tenyésztettek a 20. század első felében. Hazánkban kialakult a **magyar parlagi pulyka**, több színváltozattal, de jelen voltak a rézpulyka és a bronzpulyka fajtái is. Minden fajta jól bírja a szabadtartást, edzett, igénytelen, viszonylag jól repül. A tanyákon a fákra felgallyazva (ágakra felülve) éjszakáztak.

A gyöngyös vagy **házasított gyöngytyúk (Numida meleagris)** Afrikából származik, a sisakos gyöngytyúk házasított változata. Magyarországon a gyöngytyúkot díszmadárként tartották már a 13. századtól, elsősorban a kolostorokban és a főúri vadaskertekben. A paraszti gazdaságokban a 19. században terjedt el, leginkább a Duna-Tisza közén és a Tiszántúlon. Azért szerették a tanyaudvarokon, mert félénk természete miatt mindenre figyelt, és rikácsoló hangjával jól jelezte a hívatlan látogatókat. Húsa is nagyon ízletes, íze hasonlít a fácánhúsrá.

Az alföldi tanyákon a változatos küllemű **parlagi nyúl (*Oryctolagus cuniculus* var. *domestica*)** tartása volt jellemző. Szapora, edzett, betegségekkel szemben ellenálló fajta volt. A házi nyúl az európai üregi nyúl házasított változata. Ma már kialakult egy jellegzetes magyar fajta a **magyar óriás nyúl**, amelyet 2004-től tartanak nyilván külön védett fajtaként.

A **házi macska (*Felis silvestris catus*)** a vadmacska alfaja. Körülbelül 10 000 évvel ezelőtt jelent meg az ember társaságában, de házasítása hosszú ideig tartott. Egy ősi keleti legenda szerint a macska az oroszán tüsszentéséből született, Noé bárkáján. Az elmúlt korok sok kultúrájában szentként tisztelték, mivel hamar kiderült, hogy távolt tartja a rágcsálókat az értékes gabonától. Ezen okból tartották a mi tanyáinkon is a macskát, hiszen rendkívül ügyes vadászként sok rágcsálót kifogott a kamrából és a gabonátárolók közeléből. A macskáról úgy tartották, hogy hatodik érzékkel rendelkezik, így képes a lelkek, a szellemek és a gonoszság észlelésére. Ezért nagyon sok babona kötődött hozzá a tanyák népének hiedelemvilágában...